

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Ректор
Національного технічного
університету
«Дніпровська політехніка»
О.О.Азюковський

«10» липня 2025 р.

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертаційного дослідження
на тему «Інноваційні засади формування інституту публічних послуг в
контексті трансформації територіальної організації влади»
здобувача ступеня доктора філософії
Сагановича Дмитра Васильовича
281 «Публічне управління та адміністрування»**

Фаховий семінар проведений на засіданні кафедри державного управління і місцевого самоврядування Навчально-наукового інституту державного управління Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» 10 липня 2025 року, протокол № 22/4.

ВИТЯГ

з протоколу № 22/4 засідання кафедри
державного управління і місцевого самоврядування
Навчально-наукового інституту державного управління
від 10 липня 2025 року

Порядок денний:

Обговорення результатів дисертаційного дослідження аспірантки кафедри державного управління і місцевого самоврядування НТУ «Дніпровська політехніка» Сагановича Д.В. на тему: «Інноваційні засади формування інституту публічних послуг в контексті трансформації територіальної організації влади», поданого на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування», щодо його рекомендації для попереднього розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

Присутні:

І. А. Чикаренко, д. держ. упр., професор, завідувач кафедри; В. В. Баштанник, д. держ. упр., професор; Є. І. Бородин, д.і.н., професор; Н. Т. Гончарук, д. держ. упр., професор; Н. А. Липовська, д. держ. упр., професор; Т. В. Маматова, д. держ. упр., професор; І.І. Хожило, д. держ. упр., професор; Н. Г. Сорокіна, д. держ. упр., професор; Т. М. Тарасенко, д. держ. упр., професор.

Запрошені: Г.О. Блінова, д.ю.н., професор, професор кафедри цивільного, господарського та екологічного права НТУ «Дніпровська політехніка», А.А. Макурін, д.е.н., професор, професор кафедри міжнародних відносин і аудиту НТУ «Дніпровська політехніка»

Присутні на засіданні всього 11 осіб, із них 11 докторів наук. За профілем поданої на розгляд дисертації – 11 докторів наук.

СЛУХАЛИ:

1. Повідомлення голови семінару – Липовської Н.А., професора кафедри державного управління і місцевого самоврядування за матеріалами дисертаційної роботи Сагановича Д.В. на тему: «Інноваційні засади формування інституту публічних послуг в контексті трансформації територіальної організації влади», поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Тему дисертаційної роботи «Інноваційні засади формування інституту публічних послуг в контексті трансформації територіальної організації влади» затверджено на засіданні Вченої ради Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (протокол №7 від 29.06.2023 р., корегування теми протокол № 11 від 20.09.2024р.).

Науковим керівником затверджено д. держ. упр., проф. В.В.Баштанник.

2. Доповідь здобувача Сагановича Д.В. щодо результатів дисертаційного дослідження на тему «Інноваційні засади формування інституту публічних послуг в контексті трансформації територіальної організації влади» на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування». Здобувач Саганович Д.В. під час виступу обґрунтував актуальність обраної теми, визначив мету, завдання, охарактеризував об'єкт та предмет дослідження, методи дослідження, розкрив основні наукові положення та висновки, що виносяться на захист, підкреслив науково-практичну значимість роботи та навів інформацію щодо наукових праць, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації, апробації та впровадження результатів дослідження.

3. Запитання до здобувача. Запитання по матеріалам дисертації ставили: д.держ.упр., професор Сорокіна Н.Г.; д. держ. упр., проф. Хожило І.І.; д.держ.упр., проф. Липовська Н.А.; д.держ.упр., доц. Тарасенко Т.М.; д.е.н., проф. Макурін А.А., д.ю.н., проф. Блінова Г.О., д.держ.упр., професор Баштанник В.В. Запитання стосувалися актуальності досліджень, ступеню обґрунтованості досліджуваних моделей, наукової новизни та практичного використання результатів досліджень тощо.

На всі запитання здобувач надав повні та обґрунтовані відповіді.

4. Виступи за обговореною роботою. В обговоренні дисертації взяли участь: Липовська Н.А., д.держ.упр., проф., гарант освітньої програми освітньо-наукової програми «Публічне управління та адміністрування»; Баштанник В.В., д.держ.упр., експерт; Хожило І.І., д.держ.упр., професор, науковий керівник; Сорокіна Н.Г., д.держ.упр., професор, експерт; Гончарук Н.Т., д.держ.упр., професор; Чикаренко І.А., д.держ.упр., професор; Маматова Т.В., д.держ.упр., професор. Під час обговорення виступаючі відзначали, що актуальність теми дослідження не викликає сумнівів, робота виконана на належному науковому рівні, є самостійним завершеним дослідженням, що містить нові науково обґрунтовані результати, які вирішують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування», отримані наукові результати достатньою мірою опубліковані та пройшли апробацію на науково-комунікативних заходах. Усі виступаючі висловили єдину пропозицію, що дослідження Сагановича Д.В. на тему «Інноваційні засади формування інституту публічних послуг в контексті трансформації територіальної організації влади» відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), що затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами) та вимогам Постанови Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» і може бути рекомендованим до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

УХВАЛИЛИ:

1. Обґрунтування теми дослідження.

Актуальність дисертаційного дослідження визначається нагальною потребою наукового переосмислення та практичного удосконалення інституту публічних послуг у контексті глибокої трансформації територіальної організації влади. Сучасні інноваційні виклики, що поставили питання ефективності, доступності й адресності публічних сервісів, актуалізували пошук нових моделей та стандартів їх формування й функціонування.

Впровадження децентралізації, розвиток об'єднаних територіальних громад, здійснення територіальних реформ і цифрова трансформація державного управління в Україні висувають якісно нові вимоги до організації надання публічних послуг. З'являється потреба створення ефективної та гнучкої системи забезпечення життєвих потреб населення з урахуванням територіальної специфіки, інституційної спроможності місцевих органів влади та вимог до підвищення рівня участі громадян в управлінських процесах.

Успішні інноваційні проєкти (зокрема, цифрові портали публічних послуг, системи е-документообігу та адміністрування на місцевому рівні) підтверджують, що саме модернізація інституту публічних послуг здатна

забезпечити прозорість, відкритість, оперативність і максимальну орієнтацію на потреби громади та кожного громадянина.

Наукова література, попри численні здобутки в сфері електронного урядування, недостатньо охоплює сучасні питання організації інноваційних форматів публічних сервісів та їх нормативно-правового забезпечення, інтеграції цифрових та сервісних рішень в умовах реформування територіальної організації влади. Проблематику поглиблюють питання забезпечення соціальної інклюзії, подолання цифрової нерівності, кібербезпеки та рівного доступу мешканців різних регіонів України до якісних державних сервісів.

Комплексний науковий аналіз та розробка інноваційних підходів до формування й розвитку інституту публічних послуг в умовах зміненої просторової структури влади вкрай затребувані як для теорії державного та муніципального управління, так і для реалізації ефективної регіональної політики, підвищення стійкості, згуртованості та конкурентоспроможності суспільства. Саме тому дослідження є надзвичайно актуальним для сучасної України.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційну роботу виконано в Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка» «Забезпечення стійкості, ревіталізації та розвитку територій і громад в Україні» (ДР 0122U002375). Особистий внесок полягає у комплексному аналізі та науковому обґрунтуванні функціональних змін і трансформацій інституту публічних послуг у зв'язку з реформуванням територіальної організації влади та активним впровадженням інноваційних підходів в управлінській практиці. У межах виконання науково-дослідної роботи здійснено ґрунтовне дослідження сучасного стану надання публічних послуг на різних рівнях територіальної організації влади, виявлено основні тенденції, переваги й проблеми впровадження сервісної парадигми в роботі органів державної влади і місцевого самоврядування.

Розроблено і науково обґрунтовано аналітичну модель модернізації інституту публічних послуг на основі використання цифрових інструментів, інноваційних сервісних форматів (зокрема, цифрових центрів адміністративних послуг, мультиканальних платформ зворотного зв'язку, е-реєстрів, мобільних додатків), що підвищують відкритість, прозорість, доступність, адресність та якість публічних послуг для жителів різних громад.

Особливу увагу приділено виявленню правових, організаційних і технологічних прогалин у регулюванні надання інноваційних публічних послуг, аналізу викликів кібербезпеки, захисту персональних даних та цифрової інклюзії, а також підготовці пропозицій щодо їх усунення. Запропоновано алгоритми впровадження інноваційних цифрових інструментів для моніторингу та оптимізації сервісних процесів, підвищення рівня залучення населення до формування політики на місцевому рівні, забезпечення стійкої та гнучкої взаємодії між державою, громадами й неурядовими партнерами.

3. Наукова новизна отриманих результатів.

Основні результати, що характеризують елементи наукової новизни, полягають у тому, що:

у перше:

- розроблено адаптивну концепцію інституціоналізації публічних послуг у процесі трансформації територіальної організації влади (Adaptive Public Services Institutionalization Framework, APSIF), яка враховує варіативність сценаріїв децентралізації, динаміку змін адміністративно-територіального устрою та здатна інтегрувати особливості різних моделей місцевого самоврядування (міських, сільських, об'єднаних територіальних громад, агломерацій). Така концепція поєднує поліцентризм управління із сучасними принципами респонсивності, підкреслюючи необхідність гнучкої адаптації інституту публічних послуг до умов зовнішньої нестабільності (зокрема, воєнних і надзвичайних станів), а також врахування соціокультурних, демографічних і просторових особливостей територій під час розробки та впровадження політик публічного сервісу;

- запропоновано алгоритм адаптивного функціонування інституту публічних послуг, орієнтований на забезпечення високої респонсивності, прозорості та адресності адміністративних сервісів із урахуванням особливостей територіального управління – різних рівнів компетенцій, фінансових і технологічних ресурсів окремих муніципалітетів, й на цій основі деталізовано механізм подолання цифрової нерівності та територіальної фрагментації, що передбачає використання інтелектуальних та аналітичних платформ для індикації поточних викликів у режимі реального часу, а також динамічної зміни «наборів сервісів» для різних типів громад залежно від їх потреб, безпекової ситуації, доступності ресурсів і соціальної структури. Алгоритм включає процедури зворотного зв'язку, автоматичне перенаправлення запитів та інструменти залучення місцевих стейкхолдерів до процесу прийняття рішень;

удосконалено:

- наукові підходи до формування інституту публічних послуг в умовах трансформації територіальної організації влади, які інтегрують науковий доробок науки державного управління, адміністративного права, соціології та цифрових технологій. Запропоновано авторську інтегровану модель інституціоналізації публічних послуг, що базується на сучасному концепті відкритості, прозорості й підзвітності, враховує багаторівневу систему врядування, розширення повноважень органів місцевого самоврядування та актуальні ризики для територіальної цілісності й соціальної згуртованості громад;

- понятійно-категоріальний апарат науки державного управління щодо інституціоналізації публічних послуг, уточнено, актуалізовано й розширено визначення ключових категорій, зокрема: «інститут публічних послуг», «респонсивність публічного сервісу», «територіальна інклюзивність», «інституційна доброчесність», «цифрова доступність публічних послуг». На основі аналізу європейських та світових практик введено нові поняття – «адаптивна сервісна інфраструктура», «екосистема

прозорості влади», «цифровий громадський моніторинг», які відображають інноваційний підхід до забезпечення рівного доступу, якості та підзвітності в сучасних умовах децентралізації;

– методологію дослідження зарубіжного та національного досвіду формування публічноуправлінських механізмів інституціоналізації публічних послуг, удосконалено шляхом комплексного аналізу інструментів електронного врядування, публічної участі, сервіс-дизайну й управлінських інновацій. Виявлено ключові загрози сталості та інклюзивності сервісної інфраструктури: цифровий розрив, деструктивний вплив кризових явищ, кіберзагрози, інституційна фрагментація в умовах багаторівневого управління. Запропоновано напрями підвищення сервісної доброчесності, зміцнення цифрової інфраструктури, розвитку суспільної участі та партнерства на засадах відкритості та прозорості;

набули подальшого розвитку:

– теоретичні концепти створення методології структурно-функціонального аналізу інституту публічних послуг у контексті завдань органів влади з трансформації територіальної організації влади та децентралізації повноважень. З цією метою проведено дослідження інституціональних форм надання публічних послуг, обґрунтовано зміст забезпечення ефективного сервісного обслуговування в умовах оновлення та реформування системи публічного управління, що дало змогу визначити стратегічні основи вдосконалення політики публічних послуг, серед яких: модернізація нормативно-правового регулювання сфери адміністративних сервісів, формування ефективної організаційної структури центрів надання адміністративних послуг і цифрових платформ, а також активізація залучення громадськості до процесів моніторингу, оцінки та публічного контролю за якістю та доступністю публічних послуг;

– наукові підходи до реформування державного управління у сфері інституціоналізації публічних послуг на засадах концепції сталого розвитку, із застосуванням ризик-орієнтованих та проактивних моделей управління. Розроблено теоретико-методологічні цінності й напрями ефективної організації публічних сервісів як складової ключових пріоритетів розвитку системи публічного управління до 2030 року. Це передбачає інтеграцію комплексного ризик-менеджменту в сфері цифровізації послуг, інноваційних управлінських підходів до персоналізації сервісів, забезпечення прозорості, доброчесності та підзвітності органів влади у взаємодії з громадянами, а також формування стійких механізмів адаптації до змін демографічної структури та потреб населення;

– практичні підходи до реалізації спеціальних адміністративних режимів впровадження механізмів надання публічних послуг у державному управлінні в умовах надзвичайних ситуацій та воєнного стану на основі чинного законодавства. Запропоновано комплекс правових, організаційних, інформаційних і технічних заходів із урахуванням регіональних та галузевих особливостей, забезпечення ефективної координації між органами влади, центрами надання адміністративних послуг та цифровими платформами, а

також надання консультаційної та інформаційної підтримки населенню з питань доступу до критично важливих публічних послуг і дотримання правових стандартів публічного управління.

4. Наукове та практичне значення результатів дисертації.

Наукове значення полягає у тому, що робота є одним із перших комплексних дослідженням у галузі знань публічного управління та адміністрування щодо формування теоретичних та практичних рекомендацій по концептуалізації інноваційного публічноуправлінського механізму надання публічних послуг. Розроблені у дисертації підходи до концептуалізації проблеми функціонування такого механізму, основні ідеї та висновки будуть використані у науково-дослідній роботі і стануть підґрунтям для подальших наукових досліджень у напрямі реалізації європейських принципів забезпечення функціонування органів публічної влади на засадах цифрового суспільства.

Практичне значення роботи полягає в розробці теоретико-методологічних та практично-прикладних положень, викладених у пропозиції, що можуть бути реалізованими та становити основу системи публічного управління в забезпеченні раціонального змісту діяльності держави у сфері надання публічних послуг.

Наукові рекомендації, висновки, пропозиції дисертації були враховані та використані: при розробці пропозицій щодо діяльності органів державної влади - Херсонської обласної військової адміністрації, ГО ГНО «Фундація публічно-правових ініціатив», Адвокатського об'єднання «Пантеон».

6. Особистий внесок здобувача. Дисертація є самостійно виконаною науковою працею, в якій викладено авторський підхід до обґрунтування методологічних основ формування організаційних та інституціональних засад функціонування інноваційного публічноуправлінського механізму надання публічних послуг.

Дисертація є завершеною самостійною науковою працею. Основні положення, розробки в межах дослідження, наукові результати, винесені на захист, ґрунтуються на особистих дослідженнях автора. Ідеї та розробки, що належать співавторам окремих робіт, у дисертації не використовувалися. Внесок автора в публікації, виконані в співавторстві, конкретизовано у списку праць, опублікованих за темою дисертації.

Дисертаційна робота виконана на кафедрі державного управління і місцевого самоврядування НТУ «Дніпровська політехніка», науковий керівник д.держ.упр., професор, професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування Баштанник В.В.

Розглянувши звіт подібності щодо перевірки на плагіат, експерти дійшли висновку, що дисертаційна робота Сагановича Д.В. є результатом самостійних досліджень здобувача і не містить елементів плагіату та некоректних запозичень. Використані ідеї, результати і тексти інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

7. Перелік публікацій за темою дисертації із зазначенням особистого внеску здобувача.

За результатами виконання дисертаційного дослідження опубліковано 7 наукових праць, із них: 3 статті у вітчизняних фахових виданнях категорії Б; 1 стаття у зарубіжному науковому виданні, 3 тез доповідей у збірниках матеріалів наукових комунікативних заходів.

Основні наукові результати дисертації опубліковані в наступних працях.

1. Саганович Д.В. Модернізація механізму надання публічних послуг в контексті викликів для системи державної влади. *Публічне управління і адміністрування в Україні*. 2024. № 42. С.195-200. DOI <https://doi.org/10.32782/pma2663-5240-2024.42.34>.

2. Баштанник В., Саганович Д. Участь громад у процесах прийняття рішень в Україні (відповідь на виклики воєнного часу). *Суспільство та національні інтереси*. 2024. № 6. С. 305-314. [https://doi.org/10.52058/3041-1572-2024-6\(6\)-301-314](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2024-6(6)-301-314).

3. Саганович Д.В. Інституціоналізація публічних послуг на основі принципу респонсивності: виклики в умовах змін механізмів територіального управління. *Публічне управління і адміністрування в Україні*. 2025. № 45. С.258-263. DOI <https://doi.org/10.32782/pma2663-5240-2025.45.44>.

4. Saganovich D. Features of the formation of the institute of public services in the context of the transformation of territorial organization of authority. *Slovak international scientific journal*. 2025. № 97. С. 83-86. DOI: 10.5281/zenodo.15874641.

1. ВВАЖАТИ, що дисертаційна робота Сагановича Дмитра Васильовича «Інноваційні засади формування інституту публічних послуг в контексті трансформації територіальної організації влади», є самостійним, завершеним науковим дослідженням, за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованості, наукової та практичної цінності здобутих результатів відповідає галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» та спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування», вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), що затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами) та вимогам Постанови Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», а її автор, Ковтун Вадим Валентинович, заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

РЕКОМЕНДУВАТИ:

1. Дисертаційну роботу «Інноваційні засади формування інституту публічних послуг в контексті трансформації територіальної організації влади», подану

доктора філософії до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

2. Призначити головою разової спеціалізованої вченої ради:

Бородіна Євгенія Івановича, доктора історичних наук, професора, заслуженого працівника освіти України, директора Навчально-наукового інституту державного управління Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»;

3. Призначити рецензентом дисертації

Макуріна Андрія Андрійовича, доктора економічних наук, професора, професора кафедри міжнародних відносин і аудиту Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»;

4. Призначити офіційними опонентами по захисту дисертації Філатова Владислава Валерійовича:

- **Мороз Світлану Анатоліївну**, доктора наук з державного управління, старшого дослідника, провідний науковий співробітник науково-методичного відділу забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти, Військовий інститут танкових військ НТУ «Харківський політехнічний інститут»

- **Ажажу Марину Андріївну**, доктора наук з державного управління, професора, професора кафедри управління та адміністрування Запорізького національного університету

- **Ковальова Віктора Георгійовича**, кандидата наук з державного управління, доцента, доцента кафедри публічного управління та митного адміністрування, Університет митної справи та фінансів, Дніпро

Результати голосування щодо рекомендації дисертації Сагановича Дмитра Васильовича «Інноваційні засади формування інституту публічних послуг в контексті трансформації територіальної організації влади» до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» присутніх на засіданні:

за – 11 осіб, проти – немає, утрималися – немає.

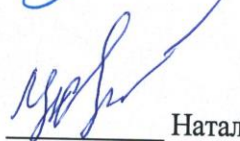
Головуючий на засіданні,
професор кафедри державного
управління і місцевого самоврядування,
д.держ.упр., професор

 Наталія ЛИПОВСЬКА

Експерт,
професор кафедри державного
управління і місцевого самоврядування,
д.держ.упр., доцент

 Ірина ХОЖИЛО

Експерт,
професор кафедри державного
управління і місцевого самоврядування,
д.держ.упр., професор

 Наталія СОРОКІНА